

פרשת בלק

ה' אלקיו עימו ותרועת מלך בו חשיבותה של אחדות (כג, כא)

ה'פּלַנְגוּת', שם מוכר. כך נקראו פּלוגות הצבא בלבנון. במקורו, השם יווני. הפּלַנְקוּת היו סוד הצלחתה של האימפריה המקדונית, ובעזרתן הדביר אלכסנדר מוקדון את האימפריה הפרסית האדירה והכניע תחתיו את העולם העתיק, מאפריקי ועד מבואות הודו. מה היתה הפּלַנְקָה? אלכסנדר ערך את גדודיו במבנה ריבועי, מוגן בחומת מגינים, שחניתות ארוכות מבצבצות ממנו כקוצי קיפוד זקורים. היה זה מערך צפוף ובלתי חדיר, שרמס והתקדם בלא מעצור. צעד כמיקשה אחת, כדורבן ענק מכוסה שריון ואפוף קוצי כידונים. כוחו, באחדותו. בגיבושו המוצק, בהיותו חטיבה הדוקה ואיתנה.

ומדוע נזכרנו בפּלַנְקוּת? לא אנו נזכרנו בהם, הגאון **רבי יהונתן אייבשיץ** זצ"ל הזכירנו אותם בספרו "**יערות דבש**" בעניין פרשת השבוע. כאותם גדודים שכוחם באחדותם, "וכאשר יהיו הלוחמים שלובים איש ברעהו ודבוקים כראוי לא ישלטו בהם הקמים עליהם, אף כי ירבו עליהם מאוד. אבל כאשר יתחכמו לבטל הקישור, אזי תיכף תהיה בהם עירבוביה ורעש וקילקול הסדר והמצב ויפלו ואין מושיע, ואלו כל תחבולות המלחמה". מי שזוכר את השבר במלחמת יום הכיפורים, את המבוכה והבלבול, התהייה ואובדן העשתונות. והנה נהפכה הקערה על פיה ופלשו לגדה המערבית של התעלה, והתבססו עד לאיום על קהיר. ואיך התאפשרה ההבקעה? כאשר איתרו את קו התפר בין שתי ארמיות מצריות ופרצו ביניהן!

וכל זה, אמר הגאון, הוא משל לענייננו: "והנה בלק ובלעם הבינו, שכאשר ישראל שומרים האחדות, ולא יתפרדו, אי אפשר לשום אומה ולשון לשלוט בהם, ואם יקום עליהם מחנה לא יירא ליבם. אבל אם יפרדו איש מעל רעהו, אזי בקלות יוכלו להם, וישלטו בהם שונאיהם כרצונם, חלילה". ולכן נתחכם בלק, ואמר: "לך נא איתי אל מקום אחר אשר תראנו משם, אפס קצהו תראה וכולו לא תראה, וקבנו לי משם". כי אם תראה את כולו, לא תוכל להטיל בהם עין רעה. אבל אם תראה מקצתם, יחול בהם הקטרוג. תתפס עליהם עין הרע, ותתפרק החבילה. ואז יחול הקטרוג בכל העם חלילה. אבל לא הצליחה עצתו: "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, ה' אלקיו עימו ותרועת מלך בו". ופירש רש"י: "ה' אלקיו עימו", אפילו מכעיסים וממרים לפניו אינו זז מתוכם, "ותרועת מלך בו", לשון חיבה וריעות. כי כאשר ישראל באחדות וריעות זה עם זה, זוכים הם לאהבת הבורא ולחיבתו, ומוגנים מפני כל קטרוג במרום ומפני כל סכנה ואיום!

עד כאן דברי הגאון רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, והם שייכים לא רק לפרשתנו אלא גם ללוח השנה. בשבוע הקרוב יחול צום שבעה עשר בתמוז, יום הבקעת חומות ירושלים. ואיך ניתנה לשונא שליטה בעיר הקודש והמקדש, איך ניתן עם ה' למשיסה? "בית שני, שהיו בו תורה ועבודה וגמילות חסידים, מפני מה חרב? מפני שנאת חנם", פירוד לבבות. וכשיש פירוד מבקיע השונא, כובש האויב! "חלק לבם, עתה יאשמו"!

גזירת המן באה להשמיד להרוג ולאבד, כשהיה קטרוג על "עם אחד, מפוזר ומפורד". הישועה באה בעקבות "לך כנוס את כל היהודים!" ואמרו חז"ל: "בזעקך, יצילוך קיבוציך", כינוסו וכינוס בניו הצילו מיד עשיו!

נשוב אל המשל שבפתח הדברים, אל חטיבת הפּלַנְקָה. על כל החיילים מוטלת המשימה לשמור על אחדות השורות, על גיבוש יחדיו. אבל, ככלות הכל, אין לחייל הבודד עסק אלא עם זה שלימינו ולשמאלו, לפניו ולאחריו, ותו לא. כיוצא בכך, אנו. מה תובעים מאיתנו בשמיים? במה יוכל כל אחד לקרב את הגאולה, לתקן חטא פירוד הלבבות ולבטל קטרוג וצער? יעשה כל אחד את שלו: בראש ובראשונה, במעגל הקרוב: "איש ואישה, זכו - שכינה ביניהם". אם ישרוד שלום, ותשרה השכינה, לא תפגע עין רעה ולא יחול כל קטרוג. ובמעגל הרחב יותר, בחברה ובקהילה. ואז נוכל לומר בלב שקט כמאמר חז"ל: "ריבונו של עולם, עשינו את שלנו, אתה עשה את שלך". שלח לנו גואל צדק במהרה!

פרשת בלק

מקור: מעיין השבוע